

Ludzie przybyli do Europy 1,4 miliona lat temu

9 marca 2024

Kamienne narzędzia znalezione w najniższej warstwie stanowiska archeologicznego w pobliżu miasta Korolevo w zachodniej Ukrainie pochodzą sprzed 1,4 miliona lat, poinformował na łamach Nature międzynarodowy zespół naukowy, na którego czele stoi Roman Garba z Instytutu Fizyki Jądrowej i Instytutu Archeologii Czeskiej Akademii Nauk. Tym samym mamy do czynienia – jak twierdzą autorzy badań – z najstarszym w Europie miejscem zamieszkanym przez ludzi.

Stanowisko w pobliżu Koroleva zawiera tylko kamienne narzędzia, jednak właśnie udało się dokładnie określić ich wiek oraz przypisać je do Homo erectus. Obecne pogranicze Ukrainy, Rumunii i Węgier jest więc najstarszym znanym miejscem występowania człowieka w Europie i najdalej na północ wysuniętym przyczółkiem H. erectus.

„Nasz najwcześniejszy przodek, H. erectus, był pierwszym hominem, który opuścił Afrykę około 2 milionów lat temu i ruszył w kierunku Bliskiego Wschodu, Azji Wschodniej i Europy. Badania radiometryczne stanowiska w Korolevie nie tylko wypełniają lukę pomiędzy Dmanisi w Gruzji i Atapuerca w Hiszpanii, ale potwierdzają też hipotezę, że pierwsi hominini przybyli do Europy ze wschodu lub południowego-wschodu” – mówi Roman Garba. „Na podstawie modeli klimatycznych oraz badań pyłków roślin zidentyfikowaliśmy trzy możliwe interglacjały, w czasie których pierwsi ludzie mogli dotrzeć do Koroleva, podążając prawdopodobnie korytarzem Dunaju” – dodaje uczony.

Ukraiński archeolog, Witalij Usyk, wyjaśnia, że Korolevo to stanowisko ważne dla całej Europy. „Wiemy, że w tym miejscu akumulacja lessu i gleb kopalnych sięga 14 metrów i zawiera tysiące kamiennych artefaktów. Tutejsze okolice były ważnym

źródłem materiału do ich produkcji. Zidentyfikowaliśmy siedem okresów ludzkiego osadnictwa i co najmniej 9 kultur paleolitycznych. Wiemy, że ludzie żyli tutaj od 1,4 miliona do około 30 000 lat temu” – mówi.

Datowanie narzędzi przeprowadzono na podstawie badań zawartości berylu-10 i aluminium-26 w skałach znajdujących się w tej samej warstwie. Nuklidy te mają różne okresy półrozpadu i akumulują się w ziarnach kwarcu, gdy jest on wystawiony na oddziaływanie promieniowania kosmicznego, zatem wówczas, gdy znajduje się na powierzchni. Gdy zaś zostaje zagrzebany, beryl-10 i aluminium-26 przestają się akumulować. Stosunek obu pierwiastków do siebie zmienia się w czasie i jest zależny od tego, jak długo skały są zagrzebane pod kolejnymi warstwami. Dodatkowo uczeni wykorzystali opracowaną przez siebie metodę modelowania matematycznego, która jeszcze bardziej uściśliła datowanie. Badania były prowadzone we współpracy z duńskim Uniwersytetem w Aarhus oraz Helmholtz-Zentrum Dresden-Rossendorf.

Trzeba tutaj przypomnieć, że w 2022 roku na stanowisku Sima del Elefante w Hiszpanii znaleziono fragment ludzkiej żuchwy, której wiek oszacowano na 1,4 miliona lat. Jednak środowisko w jaskini jest trudne, więc szczegółowe datowanie kości wciąż trwa. Wyniki zostaną prawdopodobnie opublikowane w drugiej połowie roku. Dlatego też Korolevo jest obecnie najstarszym pewnie datowanym stanowiskiem w Europie, na którym stwierdzono obecność człowieka.

Autorstwo: Mariusz Błoński

Na podstawie: Instytut Archeologii Czeskiej Akademii Nauk

Źródło: [KopalniaWiedzy.pl](https://kopalnia wiedzy.pl)